

Pokrok Západu

PUBLISHED WEEKLY. Entered at the Post Office at Omaha, Nebr., as second class mail matter. Published by Pokrok Publishing Co., 1417-1419 So. 13th St., Omaha, Neb. Subscription by mail — \$2.50 per year. Vydává: VYDAVATELSKÁ SPOL. POKROKU, OMAHA, NEB. Vác. Bureš, L. C. Bureš, majitelé. Předplatné: \$2.50 na rok Do Kanady \$3.75 na rok Adresujte jednoduše: Union Depot Postal Station, OMAHA, NEB.

Mnoho zdaru, šiesti a spokojenosti v Novém Roce 1919

všem čtenářům Pokroku přeje VYDAVATELSTVO A REDAKCE.

Omaha, Nebr., dne 1. ledna, 1919.

Z OMAHY

Naše návštěvy

* V pondělí, 30. prosince, v průvodu zdejšího našeho přítele, p. Emila Bandhanaera, milou svoji návštěvou v závodě našem pošli nás pan Michael Votýpka, jenž po čtyři léta jako Strýce Sama námořník sloužil na válečné lodi New York a nyní, byv čestně z námořní služby propuštěn, vrací se do svého domova ve Fairmont, Nebr. Pan Votýpka, bratrancem p. Emila Bandhanaera, při této příležitosti mezi jiným s námi sdělil, že jejich bitevnice s druhými válečnými loděmi, jež byly ke "Grand Fleet" přiděleny a v Severním moři a v anglickém průplavu patrně službu konaly, přistály u břehu New Yorku dne 26. prosince, kde byli všichni vyloženi a podřelí se na tamní velké a nanejvyšší okázale oslavě, jež v New Yorku byla na počest vrátivších se námořníků a vojínů hrdinů naší armády uspořádána. Za celou dobu, co musel na bitevnici ve vodách při evropských březích, spatřil pouze jednu německou ponorku, jež na jednu bitevní loď v eskadrě vypálila, hned ale z dohledu zmizela; říkalo to měl přítomnost vidět omu část německého válečného loďstva, které se dle mírně smlouvy spojeneckému válečnému loďstvu vzdalo. Panu Votýpkovi za milou návštěvu děkujeme a přejeme mu, by se v občanském životě setkal s veskerým zdarem.

Spolkové zprávy

Spolek sv. Alžběty, č. 9, Deer Kolumbových, zvolil si ve výroční schůzi pro příští rok následující úředníky a úřednice: Kaplan, vldp. Jan Vránek; předsedkyně, Alžběta Vojtí; místopředsedkyně, Marie Forman; tajemnice, Antonie Svoboda; účetnice, Antonie Vampula; pokladnice, Barbara Bendekovič; sběratelka, Františka Jelínek; výbor na čekanky, Josefa Forman a Josefa Netušil; účetní výbor, Marie Novotná a Kateřina Petrová. — Paní Alžběta Vojtíová uspořádala pak sbírku, která vnesla \$15, jež rozdělena byly následovně: Červenému kříži \$5, Hessonomu sirotčinci \$5 a sirotčinci sv. Josefa \$5.

Zahájení Bohoslužeb v novém kostele

V nově zbudovaném kostele sv.

VÝBORNÉ PRO HOSTEC

Musterole ulevuje ztuhlosti kloubů Vyháňá bolest. Vy víte proč tisíce potřebují Musterole, jednou je skuste a dobrá úleva poskytnuta. Kupte si nádobku v nejbližší lékárně. Je to čisté, bílé mazání vyráběné z oleje hořčičnatého. Lepší, než hořčičná pasta a nedělá pachů. Přiveďte úlevu a pohodlí hned když jím mažete. Musterole je doporučováno mnohými lékaři a ošetřovateli proti zápalu trubic, chřipce, ztuhlému krku, dýchavičnosti, hostiči zápalu blan poruše čirů, bolení v kříži píchání a bolení v zádech a kloubech vyvrtnutím, ozobením, ozrýmým nohám, nastuzení na prsích (často zamerz zápalu plic), 30c a 60c nádobka. Nemocnicí nádobka \$2.50.

Vojtěcha, který postavila si česká katolická osada na západní straně města, zabýjány byly bohoslužby slavnou půlnoční mší sv. na štědrý den. Mši sv. sloužil osadní farář dštp. Leo Blásekho za asistence několika jiných kněží. Nový chrám byl osadníky přeplněn, ač jest dosti prostorný, že pojme značný počet věřících.

Farmář se zastřelil

Byl rozrušen rozvodní žalobou, k jejímuž projednání mělo za krátko dojiti.

Smutnou vánoční vzpomínku zanechal svým přátelům 61-letý Fred Berg, farmář na odpočinku, jenž zvolil si za vánoční dárek pro sebe dobrovolnou smrt. Berg byl v své deery Mary Madgeové, 1307 Sedmá ave., Council Bluffs, M. Madgeová ve středu ráno odešla na chvíli z domu, a přítelosti té použil Berg k provedení zoufalého úmyslu. Sešel do sklepa a zastřelil se dobře mířenou ranou z revolveru. Po svém návratu volala pí. Madgeová otec k snídani, a když neodpovídal, šla jej hledati. Objev, který ve sklepe učinila, byl pochopitelně truchlivý.

Za důvod k zoufalství Bergovu uvádí se domácí nesváry. Bergová podala již před třemi lety proti muži žalobu na rozvod. Po čase jí sice odvolala, ale klid mezi nimi nezavládl trvale, neboť před několika měsíci požádal o rozvod Berg s tím odůvodněním, že manželka jej opustila. Bergová podala protižalobu, dovozuje, že Berg s ní krutě zacházel. K projednání sporu mělo dojiti v nejbližší době, a Berg byl následkem toho tak rozčilen, že se soudu vyhnul dobrovolnou smrtí.

Tajemná vražda

Muž, jenž přišel strážiti svátky se svým otcem, nalezen na boží hod ráno na ulici zastřelený.

Loupežná pohnutka k vraždě zdá se býti vyloučena.

Ve středu v 6:30 hod. ráno nalezena byla na 17. a Cuming ulicích, před pohrobničkým ústavem Swansonovým, mrtvola muže, v němž byl zjištěn 34-letý Frank Glynn z Topeka, Kans. Mrtvolu našla telegrafistka Marie Melcherová, když sestoupila s pouliční káry a ubírala se k domovu.

Glynn přijel do Omahy v pondělí minulého týdne, aby strávil vánoční svátky ve společnosti svého ote W. S. Glyna, bydlícího v č. 3612 Jones ul. Otec jeho sdělil policii, že Frank pohládal se se svou ženou v Topeka, a po té vydal se na cestu do Omahy. Od chvíle, kdy sem přijel, byl prý skoro neustále opilý.

Glynn byl zavražden střelnou ranou, která zasáhla přímo srdec. Jeho obličej, uši, ruce i nohy byly omrzlé. Jaký důvod vedl vraha k vypálení osudné rány, nelze doposud rozhodnouti. Touha po loupeži zdá se býti úplně vyloučena, neboť u mrtvoly byly nalezeny zlaté hodinky, diamant. prsten a \$11 v hotovosti. Lidé, bydlící v okolí místa, kde vražda se udála, tvrdí, že slyšeli tři střelné rány. Mezi první ranou a druhými dvěma byla delší přestávka. Soudí se, že Glynn byl střelen v některém domě v okolí, načež vypočetel se ven, anebo že vrah na něho číhal. Policisté, kteří případ vyšetřují, mají za to, že smrtící střela byla vypálena nikoli přímo na ulici nýbrž na chodníku, nýbrž z výše ležícího místa, snad z okna v prvním

poschodí.

Glynn byl naposledy viděn o 4. hod. ráno. Tázal se hlídače Linsed Oil Co. na 17. a Nicholas ul., kudy má jíti na 14. a Douglas ul. Okolnost tato zdá se býti dosti podivnou, neboť Glynn nepochybně znal Omahu, počvadž byl před časem státním v expresním obchodu v So. Omaze.

Poslední zprávy uvádějí, že Glynn strávil štědrý večer s M. E. Andersonem z Irvington, Neb., s Wm. Bruceem, 17. a California ul. a s dalším mužem jménem Petersonem ve výcepu bezhlavých nápojů v č. 1302 Douglas ul. Po půlnoci objednali si automobil a jzdili dvě hodiny po městě, načež zastavili se v kavárně na 16. a Webster ul. Po příhodně vydali se pěšky severně po 16. ul.; na Cuming ul. zadrželi je dva muži a nafilili jim, aby zdvihli ruce. Glynn pokusil se o útek a lupiči vypálili po něm 3 rány. Když Glynn klesl k zemi, pustili prý se lupiči za jeho společníky.

PANÍ E. A. DWOŘÁKOVÉ POVOLEN ROZVOD

V úterý odpoledne povolil soudce Day u distriktního soudu paní Dwořákové úplný rozvod od jejího manžela p. E. A. Dwořáka, známého odborníka účetnictví. Zároveň bylo rozhodnuto, že paní Dwořáková má obdržeti \$1,250 výživného a měsíční příspěvek v obnosu \$30 na výchovu 5-letého synáčka. Hošík byl svěřen do ochrany matky, otec má však právo ve vhodných hodinách synáčka navštívit.

Bylo-li nějakých nadějí na smíření, shroutily se v knůtu po četných obviněních, která každý z těchto dvou lidí vznesl druh proti druhu, pravil soudce Day při uzavěření výsledku.

Tento párek zvedl závoj tajemství manželského života a nemůže se nyní smířiti. Nemohu ukázat na jedinou věc a prohlásiti: Zde je příčina rozvodu. Jak pan Dwořák, tak i paní Dwořáková zapomenli se naučiti lekcí manželského života — že každý částečně musí povolit. Nedovedli objeviti způsob, jak spolu žiti. Pan Dwořák zabrán byl tak ve svém obehodě, že nemohl věnovati nic ze svého času rodině. Dollar byl tak blízko jeho očí, že nebyl s to viděti své rodiny.

Vynášení popelce, řezání dříví a podobné věci, které paní Dwořáková byla nucena vykonávati, nejsou očekávány od ženy za našich dnů. Před padesáti roky by to snad šlo. Ale manželky dnes toho nečiní.

Skutečnou tragedií zde je jejich malý hošík — co se s ním stane? Chvějí se a třesou ve chvíli, kdy má rozhodovati o osudu malého dítěte.

Žádný z vás nesmíte otrávití mysl dítěte proti druhému. Učiňte-li tak, nečahm dopraviti ho cha tam, kde žádný z rodičů nebude ho moei viděti. Matka bude mítí právo navštívit jej ve všech rozumných dobách.

Doufám, že vánoční duch vnikne do vašich srdcí a že děcko stráví část zítřka s každým ze svých rodičů."

Naše návštěvy

* Ve čtvrtek, 26. prosince, byli jsme potěšeni návštěvou pana Jana Bricha, úspěšného rolníka od Peuder, Nebr., který přivezl do south-omazského trhu dvě železní káry hovězího dobytka, který dle jeho sdělení nad obdržetí dobře prodal. Za 16 kusů

průměrně dostal \$14.35 a za 28 kusů \$16.25 za sto liber, což jest cena značně vysoká a vysvětluje se to tím, že na tento den přišlo do Jižní Omahy málo dobytka. Po tomto dobrém prodeji pan Bricht nezapomněl ani tentokráte na nás a hned po vyřízení navštívil naši tiskárnu, kde obnovil sobě předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok", kterýžto časopis se mu ve lice líbí a hlavně jeho manželka ráda ho čte. Návštěvou pana Bricha však tentokráte dlouho jsme se netěšili, neboť měl zde ještě mnoho záležitostí ku vyřízení a proto spěchal, by mohl veskeré nutné své záležitosti před odjezdem náležitě vyřídití.

Osobní

Španělská influenza zle stihá rodinu pana Ant. Blažka, bydlící v č. 323 Poppleton avenue, Omaha. Jak se nám sděluje, pan Blažek jest sám nemocným, tak že nesmí z domu vycházet; manželka jeho po čtyři týdny nalézala se v ošetřovně v nemocnici, jakož i všecky jejich děti jsou nemocny; šest let starou deersku měli též po dva týdny v nemocnici. Manželka a deerska měly zápal plic, všechno ale — díky včasnému lékařskému ošetření — šťastně přestály, a nyní jest jim již značně lépe. Pan Blažek doufá, že se všichni brzy té zákeřné nemoci zbaví a úplně se opět zotaví, což jim zajistě všichni upřímně přejeme.

Úmrtí krajana

V pondělí v 6 hodin večer zemřel v nemocnici sv. Josefa krajjan James Palas ml., farmář od Weston, Nebr. Pan Palas podrobil se operaci na zánět slepého střeva, ale nemoc jeho byla již tak pokročilá, že se péči lékařů nepodařilo život mu zachovati. Narodil se před 41 lety v Chyšínově na Moravě a do této země přijel s rodiči ve stáří 1 roku. Zesnulý krajjan zanechává po sobě manželku, s níž žil pouze něco přes rok ve spokojeném manželství, a 3 měsíce staré děcko. Jeho předčasnou skonu želí dále rodiče, bratr Antonín, jenž dle zde po dobu nemoci u jeho lůžka, bratr Josef a řada osobních přátel. Tělesné pozůstatky jeho byly vypraveny pohrobničkem panem Fr. Jandou v úterý odpoledne do Weston, kde budou uloženy k posledním odpočinku. Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Úmrtí krajanky

V úterý dopoledne zemřela v zdejší nemocnici 20-letá slečna Mary Bártová, deera manželů Fr. Bártových, bydlících nedaleko Resene, Nebr. Slečna Bártová byla od 15. července zaměstnána v rodině českého lékařníka pana Emila Černáka. Ku konci minulého týdne Mary ochuravěla, a pan Černák dal jí v sobotu dopříviti do nemocnice, aby dostalo se jí všemožné péče. U nemocné však vyvinul se zánět plic, jako následek chřipky, a veskerá pomoc lékařská ukázala se býti marnou. Sestra sl. Bártové slouží rovněž v našem městě a právě se počiná z následků chřipky zotavovati. Zpráva o úmrtí mladé krajanky dotkla se nejvíce matky, která byla i též dlouhou dobu churavá a je dosud velmi slabá. Tělesné pozůstatky zesnulé byly dopraveny do domu rodičů a pohřbeny na hřbitov v Abie. Zarmouceným pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Eduard Másilko zabit automobilem

Nesvědomití automobilisté o mažití stávají se pravým postrachem pokojných chodců na našich ulicích, a účady jsou — jak se zdá — větší nim bezmocy. Bylo již proneseno mnoho slibů, jak přísně bude na neopatrné řidiče dokražováno, ale výsledky se neukazují, naopak, nehod a neštěstí, zavinených vrahednými automobily, stále přibývá. Za poslední 24 hodiny dočetli automobilisté smutného rekordu, že zmáříli dva nadějně lidské životy, což mělo by konečně správu města přiměti k tomu, aby bezpečnostním opatřením věnována byla zvýšená pozornost.

Druhou obětí automobilového neštěstí stal se v pátek večer český jinoch, 17-letý Edward Má

PRYČ S BOLESTÍ!

Člověk jenž se cítí nemocným, těší se každé práci bez ohledu jak tato jest těžkou. Jest každého povinností chrániti se nemocí. Zanedbané nachlazení může se vyvinouti ve vážné, slabé vyvrtnutí není-li léčeno okamžitě může se záhy státí bolestným poraněním.

PAIN-EXPELLER

starý osvědčený domácí lek měl by býti v každém domě. Při nachlazení na prsu, bolestech v zádech a na straně, reumatických a neuragických bolestech, ve skutečnosti při všech svalových a kloubových nemocích Pain-Expeller rázná usvědčuje.

Stožehle se klamati léčebnými lázněmi ve velkých lázních. Zadejte to nejlepší. A když koupíte Pain-Expeller dbejte toho aby ochranná známka "Eoxy" byla na lahůvku. Odmítněte každé jiné. Láhev po líc a tělo ve všech lékárnách neb přímo z laboratoru.

F. AD. RICHTER & CO. 71-80 Washington St. New York.

BLISS & SON komisionářští obchodníci živým dobytčím SOUTH OMAHA

Hojnost příhrad. Henry Doležal, dobrý Cech, vám poslouží. Obchod utěšeně vzrůstá. Dobře vás obsloužíme.

F. DVORÁK, prodávac vepřů — JOE FLOOD, prodávac dohytky. AL. POWELL, prodávac ovci.

DVOŘÁK COMMISSION CO.

Telefonujte neb pište nám a obdržíte bezodkladnou oápoověř. Telefon: So. 607 — Room 217 Exchange Bldg. — So. Omaha.

sílko, syn známé krajanky paní Marie Másilkové, bydlící v č. 615 Doreas ul. Edward přecházel v 7:50 hod. večer rozeští 10. a Francis ul. ve společnosti George Sírhana z č. 908 Francis ul. a Harold Hubnera z č. 515 Hickory ul. Hoší zpozorovali, že blíží se po 10. ul. velký cestovní automobil, ujjždějíci rychlostí nejméně 30 mil. a hleděli, aby dostali se mu z cesty. Edward nalézal se právě v jízdě dráze a pokusil se též uskočiti, ale stroj přihnál se tak rychle, že Edwardův pokus se nezdařil; mladý krajjan byl zachycen přední částí automobilu a vlečen do vzdálenosti asi 50 stop, načež klesl k zemi a těžký stroj přejel mu přes prsa, způsobiv mu vnitřní poranění. Řidič tonobilu zhasil všechna světla a zvýšenou rychlostí ujel z místa neštěstí.

Edwardovi druhové odnesli raněného do pejbližšího domu pí. F. H. Brownové, č. 1929 již. 10. ul. a povolali policejní ambulanci, která dopravila jej do nemocnice sv. Josefa. Přítomní lékaři věnovali Edwardovi všemožnou péči, ale zranění jeho bylo tak vážného rázu, že v 9:15 hod. večer vydechl naposledy.

Edward Másilko byl zaměstnán jako klerk ve Stock Yards National bance v So. Omaze. Byl nyní jedinou nadějí a podporou své matky, jež jest vdovou po krajjanu p. Ant. Másilkovi, který zemřel před několika lety, neboť starší dva její synové kouají vojenskou službu v armádě Strýce Sama. Kromě jmenovaných zanechává zesnulý po sobě ještě sestru Boženu. Jeho tělesné pozůstatky převezeny byly do pohrobničkého ústavu p. Johna Pospíšala, který vypraví pohřeb. Pozůstalá matce a sourozencům vyslovujeme hluboce cítěnou soustrast!

POLSKO.

Polsko prodělávalo v těchto dnech pod nátlakem současných událostí politický převrat, jímž jedině může býti vyvedeno ze zmatků, v nichž vázne po tolik let války. Otázka polská se zdála býti samozřejmě řešitelná od té chvíle, kdy království bylo vybaveno z poddanství ruského, a zatím co nesnázi se nakupilo a co marných pokusů se učinilo.

Bylo jasno, že jedině řešení jest možné a to řešení profiněmecké. Poláci měli v rukou nejen svůj vlastní osud, ale mohli svou přípomou účasti v boji proti Německu a Rakousku zasáhnout velmi účinně a jejich rozhodná, přímá a bystře organizovaná účast po boku Spojenců byla by znamenala značný obrat událostí v neprospech středních mocností. Místo také rozhodnosti však nastoupilo oportunistické kolísání. Vše Polska nebyla v rukou lidu, nýbrž v rukou vysoké šlechty a hierarchie a tyto vrstvy byly příliš zadány Německu, než aby mohly přijímati jiné řešení otázky polské, nežli v dohodování se s Berlínem a Vídní. Pakli lidové strany jevíly ne

